ARUBAVANDAAG

Het Parlement heeft ook plichten met betrekking tot toezicht

We wachten nog steeds af wat er gaat gebeuren met de wet op basis waarvan onze financiële zaken onder toezicht komen van een rijkswet, die spoedig in definitieve vorm klaar moet zijn. Terwijl alle aandacht uitgaat naar wat er in Nederland gaat gebeuren moeten we niet uit het oog verliezen wat er hier gedaan moet worden, namelijk dat het parlement zelf de regering moet superviseren en dat op een meer gedetailleerde wijze dan het toezicht van het Koninkrijk. Hoe gaat het eigenlijk met dat lokale werk?

Aruba heeft nog steeds geen nieuwe regering, terwijl de waarschijnlijke nieuwe coalitie ruim de tijd neemt om met alle 'stakeholders' te praten, een grote groep van allerlei belanghebbenden uit alle sectoren, die normaal gesproken alleen in aanmerking komen voor overleg als dat zo uitkomt. Intussen is er geen begroting en het parlement is kennelijk niet in staat tot of heeft geen zin in de begrotingsbehandeling en verzaakt dus de plicht tot toezicht op de uitvoerende macht. Op dit moment lijkt de genoemde 'volksraadpleging' meer een gigantisch project om tijd te winnen, terwijl de andere rivaal, met nog steeds de demissionaire regering in handen, tijd aan het winnen is met de ogenschijnlijk oneindige onderhandelingen met de Nederlandse regering over de rijkswet, wat moeilijk te begrijpen is. Als we de recente 'briefing' in de Staten goed begrijpen, gaat het uitsluitend om enkele punten die nog op tafel liggen. Betekent dit dat we rustig kunnen gaan slapen omdat over alle andere basiskwesties omtrent het toezicht al een akkoord bestaat? Als dat zo is dan begrijpen we niet waarom men niet tot een finaal akkoord kan komen. Als we ons niet vergissen zal het cruciale gedeelte van het toezicht ongewijzigd blijven, om een duidelijke reden, namelijk dat binnen het Koninkrijk altijd getracht wordt de wetgeving zo eenduidig mogelijk te houden, met de gedachte dat het niet goed is als binnen hetzelfde staatsverband nogal uiteenlopende wetgeving bestaat, waarmee een afwijkende rechtsbasis zou ontstaan binnen het rechtsgebied, wat kan leiden tot twijfel over een mogelijk ongelijke behandeling van de Nederlandse staatsburger. Vandaar het zogeheten 'concordantiebeginsel' binnen het Koninkrijk. Zelfs met dit principe in werking kan de wetgeving er verschillend uitzien, dit vanwege de grote verschillen in omvang en aard van het rechtsgebied, hetgeen aanleiding kan zijn tot afwijkende wetgeving. De grote verschillen tussen een Europees land en een klein eiland in het Caribisch gebied, met slechts een fractie van de bevolking van eerstgenoemd land, spreken voor zich. Daar komt dan de plicht bij tot het doorvoeren van Europese wetgeving, wat in veel gevallen ertoe leidt dat men goed na moet denken voordat invoering op een eiland zou kunnen en moeten plaatsvinden.

In het concrete geval van de toezichtwet voor Aruba gaat het ook om de handhaving van concordantie. Het is ook niet vreemd dat de eerste toezichtwet voor Curaçao en Sint-Maarten als model voor de Arubaanse wet heeft gediend. Dit geldt zeker voor het proces van inbedding van de begrotingen in het toezicht, die in de versies zowat identiek is. Wanneer lokale politici klagen dat Aruba de eigen autonomie zou hebben afgegeven is het raadzaam om met een koel hoofd te analyseren welke rol de regering en het parlement van Aruba spelen in het begrotingsproces. Op basis van de algemeen vastgestelde normen is het de Arubaanse regering die de eigen begroting opstelt, die vervolgens naar de Staten gaat voor goedkeuring, met het advies van de Raad van Advies, zoals grondwettelijk vastgelegd. De Staten van Aruba keuren de begroting goed en de regering kan vervolgens deze wet gaan uitvoeren en de geldelijke middelen gebruiken waarvoor zij bestemd zijn.

Maar, waar blijft het toezicht dan? Net zoals bij de andere eilanden krijgt de ontwerpbegroting een evaluatie voordat deze doorgaat voor het lokale proces van advisering en goedkeuring. Die evaluatie kan resulteren in advies en mogelijk, aanbevelingen. Het adviescollege CAft kan in zwaarwegende gevallen de Koninkrijksministerraad de aanbeveling doen om een aanwijzing te geven aan de lokale regering om de begroting aan te passen. Die aanwijzing hoeft niet noodzakelijkerwijze plaats te vinden want men kan tot overeenstemming geraken zonder dat de aanwijzing werkelijkheid wordt. Na de goedkeuring in het parlement volgt de evaluatie door het CAft van de goedgekeurde begroting, hetgeen al of niet kan leiden tot een aanwijzing om de begroting aan te passen, afhankelijk van de wijzigingen die de Staten zouden kunnen hebben aangebracht.

Nu kan wellicht het commentaar komen waarom dit zo moet. Heel simpel, dat heet dan toezicht van het Koninkrijk want we staan nu eenmaal onder toezicht... Dat betekent wel dat het gedeelte van het initiatief tot planning en opstelling van de begroting altijd in handen blijft van de lokale regering. CAft noch de Koninkrijksregering gaan onderzoeken of je nu genoeg kundige ingenieurs hebt aangetrokken om de dienst Openbare Werken goed te bemensen, of er voldoende deskundig personeel rondloopt bij de Dienst Technische Inspecties (DTI); dat moet de lokale regering zelf weten. Er is een zeer groot aantal beleidsbeslissingen dat moet worden genomen waarbij degene die regeert vrij is om te beslissen naar het men goeddunkt en het geld te besteden dat hiervoor is goedgekeurd. Het financieel toezicht is meer op een algemeen niveau, van het bewaken van inkomsten en uitgaven om de algemene financiële situatie geen gevaar te laten lopen. Wie zich wel moeten bezighouden met het bewaken van de details zijn de parlementsleden, die geregeld zaniken over hun 'budgetrecht' dat Nederland zou schenden of beperken, terwijl zij zelf hun eigen werk niet verrichten. Het parlement kan nu meteen de begroting behandelen, met doorvoering van de gewenste wijzigingen via amendement, en met het terzijde schuiven van de wensen van de demissionaire regering. Echter, de nieuwe regeringsploeg wil zich nog niet in de kaarten laten kijken en wacht tot na de afronding van de formatie om hieraan te gaan werken. Dat er niet tijdig een goedgekeurde begroting is lijkt uitsluitend een probleem te zijn voor het CAft, niet voor onze politici...

ImSan's Onmisbare Rol in de Arubaanse Gezondheidszorg

De recente ontwikkelingen rondom Instituto Medico San Nicolas (ImSan) baren mij grote zorgen. De voorgestelde plannen, zoals gepresenteerd door de heer Vroegop, directeur van het Dr. Horacio Oduber Hospital (HOH), lijken niet in het belang van Aruba en haar inwoners te zijn.

De Cruciale Rol van ImSan binnen de Arubaanse Gezondheidszorg

ImSan heeft zich gevestigd als een essentiële pijler binnen ons gezondheidszorgsysteem, met een breed scala aan diensten, waaronder een Dialysecentrum, Diabetescentrum, Oogcentrum, Spoedeisende Hulp en Radiologie. Deze faciliteiten zijn van onschatbare waarde voor de gemeenschap, met name voor de inwoners van San Nicolas en omliggende gebieden. Een vermindering of herstructurering van deze diensten zou de toegankelijkheid en kwaliteit van zorg voor velen direct negatief beïnvloeden.

Internationale Erkenning en Standaarden

In juli 2023 ontving ImSan de prestigieuze accreditatie van de Joint Commission International (JCI), waarmee het de eerste zorginstelling in Aruba en de Nederlandse Cariben is die deze erkenning behaalde. Deze accreditatie bevestigt dat ImSan voldoet aan de hoogste internationale standaarden op het gebied van patiëntenzorg en veiligheid. Het negeren van deze prestatie en het doorvoeren van plannen die de integriteit van ImSan aantasten, zou een grote stap achteruit zijn voor de gezondheidszorg op ons eiland.

Gevolgen voor de Lokale Gemeenschap en Economie

ImSan speelt een cruciale rol in de lokale economie van San Nicolas door werkgelegenheid te bieden aan medische professionals en ondersteunend personeel. Een afname van de diensten of de centralisatie van zorg naar andere locaties zou niet alleen leiden tot baanverlies, maar ook schadelijk zijn voor de lokale economie. Bovendien zouden patiënten gedwongen worden om langere afstanden af te leggen voor essentiële medische zorg, wat vooral voor ouderen en kwetsbare groepen een grote belasting vormt.

ImSan als Privé-instelling met Eigen Cao en Leningen

ImSan opereert als een privé-instelling met een eigen collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) en heeft lopende leningen bij banken die moeten worden terugbetaald. Het integreren van ImSan onder de paraplu van HOH zou kunnen leiden tot complexe financiële en operationele uitdagingen. De verschillen in arbeidsvoorwaarden en financiële verplichtingen kunnen spanningen veroorzaken en de continuïteit van de zorg in gevaar brengen.

Culturele Verschillen en Organisatorische Mentaliteit

Een ander belangrijk aspect is het verschil in organisatiecultuur tussen ImSan en HOH. ImSan hanteert een minder "Nederlandse" mentaliteit, wat zich vertaalt in een andere benadering van patiëntenzorg en interne processen. Een geforceerde integratie zonder rekening te houden met deze culturele verschillen kan leiden tot interne conflicten en een afname van de zorgkwaliteit. In het verleden heeft het parlement duidelijk laten weten dat er geen fusie moet komen tussen HOH en ImSan.

Conclusie

De voorgestelde veranderingen aan ImSan, zoals gepresenteerd door de heer Vroegop, lijken niet in het belang van de Arubaanse gemeenschap. Het is van vitaal belang dat we de bestaande infrastructuur en diensten van ImSan behouden en versterken, ten behoeve van de gezondheid en het welzijn van al onze inwoners.